

ВІДГУК
на дисертаційну роботу Ткаліча Василя Васильовича
«Діагностика та лікування спонтанного пневмотораксу у жінок»
поданої в разову спеціалізовану раду ДФ 26.613.046
Національного університету охорони здоров'я України
імені П.Л. Шупика
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина

1. Актуальність обраної теми дисертації

Спонтаний пневмоторакс у жінок є доволі рідкісною патологією, частота якої складає 1,2-9,8 осіб жіночої статі на 1 000 000 населення. Встановлення діагнозу є однією з актуальних проблем лікувально-діагностичного процесу, оскільки клінічні прояви даного захворювання є неспецифічними, а вибір тактики лікування в практиці торакального хірурга часто базується лише на даних комп’ютерної томографії, без урахування патогістологічного діагнозу. Це обумовлює нагальну потребу в мультидисциплінарному підході (залучення фахівців акушер-гінекологів, трансплантологів, торакальних хіургів, рентгенологів) до діагностики та лікування спонтанного пневмотораксу у жінок для зменшенні частоти рецидивів, пов’язаних зі стандартними підходами до лікування.

Хоча досягнуто значного прогресу у лікуванні даної патології, зокрема розроблено чимало стратегій, тактик та лікувально-діагностичних алгоритмів, проте незадовільні результати лікування, зокрема рецидиви, частота яких залишається високою (28-42%), диктують необхідність у розробці раціональної тактики лікування та впровадження її в практику охорони здоров’я.

Дисертаційна робота Ткаліча В.В. присвячена актуальній проблемі торакальної хірургії, а саме діагностиці та лікуванню спонтанного пневмотораксу у жінок, метою якої є раціоналізація методів діагностики та покращення результатів хіургічного лікування спонтанного пневмотораксу в жінок шляхом впровадження концепції прискореного відновлення Early

Recovery After Surgery (ERAS) та малоінвазивних методів його хірургічного лікування.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота є фрагментом науково-дослідної роботи кафедри торакальної хірургії та пульмонології НУОЗ України імені П.Л. Шупика на тему: «Діагностика та лікування захворювань і травматичних ушкоджень органів грудної клітки з застосуванням новітніх технологій», державний реєстраційний номер 0118U003565, термін виконання 2018-2022 роки. Дисертант є співвиконавцем роботи.

3. Новизна дослідження та одержаних результатів.

Вивчена характеристика жінок із спонтанним пневмотораксом, частота рецидивів та методи хірургічного лікування, що дозволило визначити актуальність проблеми і необхідність оптимізації методів діагностики та хірургічного лікування.

Розроблено й оптимізовано методи діагностики та комплексного лікування спонтанного пневмотораксу у жінок та імплементовано концепцію ERAS

Проведені дослідження дозволили науково обґрунтувати доцільність виконання хірургічного лікування спонтанного пневмотораксу в жінок при першому епізоді та при рецидивах.

В дисертаційній роботі представлено науковий аналіз результатів використання мультимодального підходу та імплементовано концепцію ERAS в діагностику та лікування спонтанного пневмотораксу в жінок. Вперше обґрунтovаний підхід до хірургічного лікування на основі мінійнвазивних хірургічних технологій жінок із спонтанним пневмотораксом при першому епізоді та рецидивах; визначено переваги використання НІВАТС у порівнянні з боковою торакотомією та ВАТС при хірургічному лікуванні спонтанного пневмотораксу у жінок;

4. Теоретичне значення результатів дослідження.

Результати дисертаційної роботи надають нові уявлення щодо ролі сучасних методів діагностики та лікування спонтанного пневмотораксу у жінок. Деталізація ускладнень та можливі варіанти їх корекції та усунення, у лікуванні спонтанного пневмотораксу у жінок, посідає важливе місце в стратегії лікування. Стандартизований підхід на засадах доказової медицини до діагностики та лікування спонтанного пневмотораксу в жінок дозволить пацієнтам отримувати кваліфіковану допомогу та усуне суперечливі погляди серед колег.

5. Практичне значення результатів дослідження.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленому комплексному підході до лікування жінок із спонтанним пневмотораксом із за участенням суміжних фахівців у діагностично-лікувальний процес. Висвітлено та імплементовано в практику концепцію ERAS у лікуванні пацієнток з даною патологією, що дозволить отримувати стандартизоване оптимальне лікування при даній патології.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Для вирішення поставленої мети та завдань дослідження автором були застосовані клінічні, інструментальні, лабораторні, рентгенологічні, статистичні методи дослідження. При написанні дисертаційної роботи було проліковано 210 пацієнток із спонтанним пневмотораксом. Статистичний аналіз проведений на належному науковому рівні за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Результати дослідження мають високий рівень статистичної достовірності.

Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження.

7. Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення.

Дисертаційна робота побудована за традиційною схемою та включає анотацію (українською і англійською мовами), вступ, огляд літератури (розділ 1), матеріали та методи дослідження (розділ 2), розділ власних досліджень (розділ 3), аналіз та узагальнення результатів дослідження (розділ 4), висновки, практичні рекомендації, список літературних джерел, додатки.

Вступ включає декілька підрозділів, в яких автор аргументує актуальність обраної теми, чітко формулює мету та завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження, описує наукову новизну та практичне значення роботи.

В розділі 1 (огляд літератури) на основі опублікованих результатів сучасних досліджень описано актуальні проблемі питання, що стосуються вибору тактики лікування жінок із спонтанним пневмотораксом. Висвітлено світові тенденції в питанні діагностики, лікування спонтанного пневмотораксу в жінок.

У розділі 2 описані дизайн та умови проведення дослідження. Надана детальна клінічна характеристика пацієнтів, що брали участь у дослідженні. Вказані методи, серед яких клінічні, лабораторні, інструментальні, рентгенологічні, та методи статистичної обробки, що застосувались під час виконання дослідження.

У Розділі 3 на основі проведеного аналізу лікування пацієнтік із спонтанним пневмотораксом були визначені частота рецидивів та ускладнень залежно від обраної тактики хірургічного лікування.

У Розділі 4 об'єднано і систематизовано отримані результати дисертаційної роботи, проведено їх порівняльний аналіз, сформульовано конкретні висновки та практичні рекомендації.

Висновки, які наведені в дисертації, зроблені на основі фактичного матеріалу дисертації та статистичної достовірності отриманих результатів, повністю відображають зміст роботи, відповідають завданням дослідження та свідчать про досягнення поставленої мети.

Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які пацієнти не можуть бути прооперовані методикою НІВАТС?
2. Чи всіх пацієнтів з рецидивом після хірургічного лікування потрібно оперувати?

8. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

За матеріалами дисертації опубліковано 5 наукових робіт. З них 4 – у наукових фахових виданнях України, одна публікація англійською мовою у періодичному науковому виданні іншої держави, яке входить до Організації економічного співробітництва та розвитку та Європейського Союзу.

Матеріали та основні положення дослідження доповідались та обговорювались на науковому симпозіумі присвяченому 100-річчю з дня народження професора Авілової Ольги Матвіївни «Сучасні проблеми торакальної хірургії» (м. Київ, 4-5 жовтня, 2018р.), школі-семінарі з міжнародною участю «Мінінвазійні технології в сучасній хірургії» (смт. Славське, 11-13 лютого 2021р.).

Зauważення до змісту та оформлення дисертаційної роботи

Загалом дисертаційне дослідження здійснено на високому науково-теоретичному рівні. Проте, оскільки деякі його положення є дискусійними, що пов’язано з означенням дисертантом власної позиції окремих досліджуваних проблем.

У вступі досить широко представлено погляди іноземних дослідників з окресленої проблематики, необхідно було більше уваги звернути на досвід вітчизняних фахівців.

В розділі 3 є великі таблиці, частину з яких було б доцільно ілюструвати графічно. Є деякі поодинокі стилістичні помилки та повтори.

Посилання на літературні джерела у тексті дисертації зроблено з дотриманням чинних вимог, однак немає зазначення сторінок.

Висловлені зауваження і побажання не применшують загальної високої оцінки рівню виконання дисертаційної роботи, її теоретичної цінності та практичної значущості.

9. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником – д.мед.н., професором Гетьманом Вадимом Григоровичем. Автор самостійно провів аналіз наукової літератури, визначив методи дослідження.

Ткалич В.В. особисто провів дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Всі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно з дотриманням протоколу комісії з питань біоетичної експертизи та етики, підписанням поінформованої згоди пацієнта, за дизайном, затвердженим комісією з питань біоетичної експертизи та етики.

Аналіз результатів дослідження, їх статистична обробка та узагальнення, оформлення дисертаційної роботи виконані автором самостійно.

В наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, автору належить провідна роль, зокрема збір клінічного матеріалу, статистична обробка та аналіз отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорені та узагальнені наукові положення дисертації, сформульовані висновки та практичні рекомендації.

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добродетелі (академічного plagiatu, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного plagiatu, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. При комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації

здобувача наукового ступеню доктора філософії Ткаліча Василя Васильовича на тему: «Діагностика та лікування спонтанного пневмотораксу у жінок» та опублікованих робіт за допомогою програми «Anti Plagiarism» та системи «Strike Plagiarism» академічного plagiatu не виявлено. Текст наданих матеріалів дисертації Ткаліча Василя Васильовича є оригінальним.

11. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Основні положення дисертації, розроблена методика діагностики та лікування спонтанного пневмотораксу в жінок впроваджені у практичну роботу комунального некомерційного підприємства «Київська міська клінічна лікарня №17», комунального некомерційного підприємства «Перинатальний центр м. Києва».

12. Відповідність дисертації спеціальності та профілю спеціалізації.

Дисертація Ткаліча Василя Васильовича на тему «Діагностика та лікування спонтанного пневмотораксу у жінок» відповідає спеціальності 222 Медицина (спеціалізація «Хірургія»). Дисертаційна робота повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

13. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії.

Дисертація, що присвячена актуальній проблемі сучасної хіургії, на тему «Діагностика та лікування спонтанного пневмотораксу у жінок», з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (спеціалізація «Хірургія»), здобувача наукового ступеня доктора філософії Ткаліча Василя Васильовича, є закінченим науковим дослідженням, яке має наукову новизну, практичне значення. Наукова робота виконує всі поставлені завдання і в повній мірі досягає поставленої мети, зокрема покращення результатів хіургічного лікування спонтанного пневмотораксу у жінок.

Дисертаційна робота Ткаліча Василя Васильовича на тему «Діагностика та лікування спонтанного пневмотораксу у жінок» повністю відповідає вимогам п.10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (спеціалізація «Хірургія»), затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 №167 та вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом Міністерства Освіти та Науки України від 12.01.2017 №40, та її автор Ткаліч Василь Васильович заслуговує присвоєння наукового ступеню доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (спеціалізація «Хірургія»).

Офіційний опонент:

**Завідувач відділення торакальної хірургії
ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології
імені Ф.Г. Яновського НАМН України»,
доктор медичних наук, професор**

